

Вісник Агрофорум № 5 (122) 2020

У Львові відбулася нарада з питань розвитку агропромислового комплексу області

3

Члени Асамблеї Аграрних палат відвідали Сільськогосподарську палату Люблінського воєводства Польщі

9

Особливості підживлення озимих зернових в умовах зміни клімату

22

Сорти багаторічних трав селекції Інституту сільського господарства Карпатського регіону

28

<i>У Львові відбулася нарада з питань розвитку агропромислового комплексу області.....</i>	<i>3</i>
<i>Засідання правління Асамблеї Аграрних палат України.....</i>	<i>4</i>
<i>Пасічники Львівщини обговорили перспективи розвитку галузі в регіоні.....</i>	<i>5</i>
<i>Делегація Асамблеї Аграрних палат України ознайомилася із діяльністю державних агенцій підтримки фермерства в Польщі.....</i>	<i>6</i>
<i>У Варшаві відбулася зустріч делегації Асамблеї Аграрних палат України та керівників Крайової Ради Ізб Рольнічіх Польщі.....</i>	<i>7</i>
<i>Члени Асамблеї Аграрних палат України вивчили досвід розвитку системи дорадництва в Польщі.....</i>	<i>8</i>
<i>Делегація Асамблеї Аграрних палат України ознайомилася з діяльністю гуртового ринку Польщі.....</i>	<i>10</i>
<i>Члени Асамблеї Аграрних палат України ознайомилися із досвідом підтримки фермерства від органів місцевої влади Польщі.....</i>	<i>11</i>
<i>В Україні зазнала змін держкомпенсація на сільськогосподарську техніку.....</i>	<i>14</i>
<i>Що відноситься до мінімальної держгарантії (крім зарплати): роз'яснює Держпраці.....</i>	<i>16</i>
<i>Члени фермерського господарства: коли мають ставати на облік як платники єдиного внеску.....</i>	<i>17</i>
<i>Оголошення про проведення аукціонів у Львівській області.....</i>	<i>19</i>
<i>Держгеокадастр проводитиме онлайн-трансляції розпоряджень землями сільськогосподарського призначення.....</i>	<i>21</i>
<i>Особливості підживлення озимих зернових в умовах зміни клімату.....</i>	<i>22</i>
<i>Сорти багаторічних трав селекції Інституту сільського господарства Карпатського регіону.....</i>	<i>29</i>
<i>Моніторинг цін.....</i>	<i>33</i>

У Львові відбулася нарада з питань розвитку агропромислового комплексу області

13 березня під головуванням голови Львівської облдержадміністрації Максима Козицького відбулася нарада із розгляду актуальних питань розвитку агропромислового комплексу області.

Участь у нараді прийняли представники громадськості, голова управи Львівської Аграрної палати Ігор Вуйцик, уповноважений ЛАП в Кам'янка-Бузькому районі Дмитро Мороз, директор Інституту сільського господарства Карпатського регіону НААН Олег Стасів, радник директора ТОВ «РСП «Шувар» Іван Стефанишин та інші.

Директор департаменту агропромислового розвитку Львівської облдержадміністрації Юлія Шопська проінформувала учасників наради про тенденції розвитку галузі у 2019 році і на початку 2020 року.

Зокрема, на Львівщині зареєстровано 44 сільськогосподарських кооперативів, а за обсягом виробництва валової сільськогосподарської продукції в 2019 році область посідає 14 місце в Україні.

Крім того, в 2019 році в області на земельних торгах продано право оренди на 195 ділянок площею 2,7 тис гектара.

Представники громадськості в рамках наради висловили власні пропозиції для динамізації розвитку АПК регіону.

В цей же день відбулося також обговорення пріоритетів розвитку пасічництва в рамках онлайн форуму «Розвиток галузі бджільництва».

Джерело: Львівська Аграрна палата

Засідання правління Асамблеї Аграрних палат України

4 березня у Львові відбулося засідання правління Асамблеї Аграрних палат України (ААПУ) за участю членів Аграрних палат різних областей на якому прийнято ряд важливих рішень.

Голова ААПУ Ігор Вуйцик прозвітував про результати діяльності Асамблеї за 2019 рік.

Члени Асамблеї прийняли рішення про прийняття до ААПУ - Аграрних палат із Івано-Франківської, Луганської, Херсонської, Чернігівської областей, м. Київ. Тепер ААПУ налічує 15 регіональних Аграрних палат.

Розглянуто також ряд питань організаційного характеру діяльності Асамблеї.

Участь у засіданні прийняли також представники Поділля, які також прагнуть долучитися до ААПУ.

Джерело: Львівська Аграрна палата

З початку року до місцевих скарбниць на Львівщині надійшло 185,9 мільйона гривень плати за землю

У лютому 2020 року при запланованих надходженнях з плати за землю 92,4 млн. грн. до місцевих бюджетів на Львівщині суб'єкти господарювання сплатили 103,4 млн. грн. цього податку.

Порівнюючи з лютим 2019 року надходження плати за землю збільшилися на 10,8 млн. грн., або на 11,9 відс. (у лютому 2019 року – 92,4 млн. грн.). Про це повідомили в управлінні податків і зборів з юридичних осіб Головного управління ДПС у Львівській області.

У січні-лютому 2020 року при індикативних показниках з плати за землю 159,6 млн. грн. платники податків Львівщини сплатили до місцевих скарбниць 185,9 млн. грн., що майже на 16,5 відс. більше від запланованого. Проти січня-лютого 2019 року надходження плати за землю збільшилися на 21,1 млн. грн., або на 12,8 відсотка (у січні-лютому 2019 року – 164,8 млн. гривень).

Джерело: www.loda.gov.ua

Пасічники Львівщини обговорили перспективи розвитку галузі в регіоні

11 березня у Львові із ініціативи ГО «Львівське Братство Пасічників «РІЙ» та ГО «Львівська Екологічна Варта» відбувся круглий стіл на тему: «Стратегія розвитку бджільництва на Львівщині».

Із вступним словом до учасників заходу звернувся голова Львівського Братства Пасічників «РІЙ» Микола Грибок, який розповів про інструменти державної підтримки бджолярів в 2020 році. Важлива увага у виступі пана Миколи приділялася також питанням необхідності організованості пасічників в громадських об'єднаннях, кооперуванню виробників, що дозволить дієвіше захищати їх права та інтереси.

Про власний досвід пасічництва на круглому столі розповіли успішні бджолярі Стрийського та Буського районів Василь Левко і Олег Ільків.

За словами Василя Левка, необхідно чітко дотримуватися технологій пасічництва, вчасно оновлювати бджоломаток, підтримувати санітарний стан вуликів, а також постійно здобувати і впроваджувати нові знання. Це важливі кроки для прибуткового пасічництва, які варто здійснювати в рамках організацій пасічників.

Бджоляр Олег Ільків із Буського району представив власну модель успішного пасічництва на пасіці із 150 бджолосім'ями. Суттєва увага у виступі пана Олега приділялася інформуванню про способи транспортування бджолосімей і оптимізації витрат часу при виконанні технологічних операцій.

Голова ГО «Львівська Екологічна Варта» Віктор Горбач розповів учасникам круглого столу про екологічні підходи у пасічництві, важливість ефективної співпраці фермерів та пасічників за європейською моделлю, а також охарактеризував питання розвитку світового ринку органічної продукції пасічництва. За інформацією Віктора Горбача, попит на органічний мед у світі щорічно зростає, а також відсутні різкі коливання цін на продукцію.

В рамках круглого столу пасічники презентували також власні технологічні рішення для вуликів із метою підвищення ефективності виробництва і оптимізації затрат праці бджолярами області.

Джерело: Львівська Аграрна палата

Делегація Асамблеї Аграрних палат України ознайомилася із діяльністю державних агенцій підтримки фермерства в Польщі

5 березня у Варшаві відбулася зустріч делегації Асамблеї Аграрних палат України (ААПУ) із представниками спеціалізованих державних агенцій підтримки розвитку сільського господарства.

Українську делегацію на зустрічі очолює голова ААПУ Ігор Вуйцик, голови Аграрних палат областей України, представник Міністерства економіки, торгівлі і сільського господарства України.

Інформацію про діяльність Національного центру підтримки сільського господарства Польщі (KOWR) представила в.о. заступника генерального директора агенції Малгожата Госньовска-Кола і керівники департаментів KOWR.

Актуальні дані про функції і напрями діяльності польської Агенції реструктуризації і модернізації сільського господарства (ARIMR) представили заступники директорів департаментів ARIMR з питань інвестиційної підтримки діяльності фермерів в Польщі.

ARIMR щорічно надає безпосередню підтримку понад 1,3 млн фермерів Польщі щорічно. Програма розвитку сільських територій Польщі на 2014–2020 роки включала понад 4,5 млн заявок.

Відповідальна ARIMR і за забезпечення підтримки балансу попиту та пропозиції на основні види сільськогосподарської продукції в Польщі.

Загалом протягом 2014-2019 рр. ARIMR підтримала інвестиційні заходи в понад 58,9 тис. фермерських господарствах, а також надано підтримку 24,3 тис. молодих фермерів Польщі.

Важлива увага в рамках зустрічі приділялася обговоренню питань функціонування ринку сільськогосподарських земель та нерухомості в Польщі.

У Варшаві відбулася зустріч делегації Асамблеї Аграрних палат України та керівників Крайової Ради Ізб Рольнічих Польщі

5 березня у Варшаві відбулася зустріч делегації Асамблеї Аграрних палат України та керівників Крайової Ради Ізб Рольнічих Польщі (KRIR).

Українська делегація на чолі із головою Асамблеї Аграрних Палат України Ігорем Вуйциком, керівниками Аграрних палат областей України, представником Міністерства економіки, торгівлі та сільського господарства України обговорила із президентом KRIR Віктором Шмулевичем розширення напрямів співпраці в різних сферах із урахуванням поглиблення євроінтеграційних процесів, реалізації розвиткових проєктів між Аграрними палатами двох держав.

В рамках зустрічі було підписано Меморандум про співпрацю між Асамблеєю Аграрних палат України та KRIR Польщі.

Джерело: Львівська Аграрна палата

Члени Асамблеї Аграрних палат України вивчили досвід розвитку системи дорадництва в Польщі

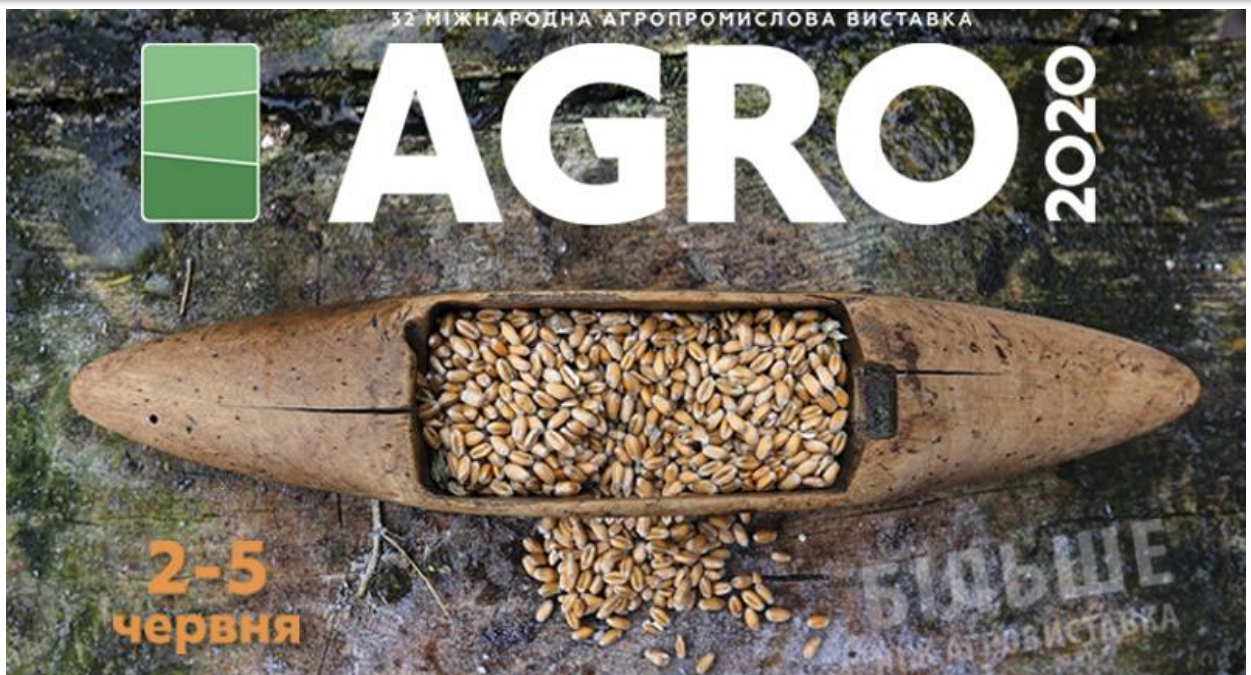
6 березня делегація Асамблеї Аграрних палат України на чолі із головою ААПУ Ігорем Вуйциком ознайомилася із практичним досвідом функціонування системи сільськогосподарської дорадництва в Польщі. Зустріч із практичним вивченням досвіду відбулася в Осередку сільськогосподарського дорадництва в Консковолі Люблінського воєводства Польщі.

Президент Сільськогосподарської палати Люблінського воєводства Густав Єдрек та заступник директора осередку дорадчої служби Люблінського воєводства Вальдемар Банах розповіли про державну підтримку розвитку дорадництва в Польщі, що дозволяє надати необхідну технологічну підтримку фермерству.

В рамках зустрічі досягнуто згоди щодо конкретних цільових інструментів для обміну знаннями та досвідом фермерів України та Польщі.

Керівники регіональних Аграрних палат України дізналися також іншу важливу інформацію про організацію системи дорадництва і тематичні заходи системи дорадництва, які відбудуться у найближчий час для стратегування розвитку сільських територій.

Джерело: Львівська Аграрна палата

Джерело: www.agroexpo.in.ua

Члени Асамблеї Аграрних палат відвідали Сільськогосподарську палату Люблінського воєводства Польщі

6 березня члени делегації Асамблеї Аграрних палат України (ААПУ), представник Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України перебуваючи в Польщі ознайомилися із діяльністю Сільськогосподарської палати Люблінського воєводства.

В рамках тематичного круглого столу президент Сільськогосподарської палати Люблінського воєводства Густав Єдрек, члени правління палати представили інформацію про діяльність палати і напрями співпраці із фермерами для підтримки самоврядності інституційного розвитку.

Голова ААПУ Ігор Вуйцик в рамках круглого столу наголосив на важливості посилення співпраці між Аграрними палатами різних областей України та польськими колегами, що дозволить ефективно долати сучасні глобалізаційні виклики, вирішувати питання технологічної адаптації фермерів до кліматичних змін, реалізувати транскордонні розвиткові проєкти.

Члени делегацій домовилися про пріоритетні напрями співпраці та налагодження обміну досвідом для розвитку фермерства в двох державах.

Джерело: Львівська Аграрна палата

Делегація Асамблеї Аграрних палат України ознайомила з діяльністю гуртового ринку Польщі

6 березня делегація членів Асамблеї Аграрних палат України (ААПУ) і представники Міністерства економіки, торгівлі та сільського господарства України ознайомилися із організаційним аспектом діяльності гуртових ринків в Польщі.

Із цією метою члени української делегації на чолі із головою ААПУ Ігорем Вуйциком ознайомилися з діяльністю гуртового ринку у м. Люблін (Lubelski Rynek Hurtowy S.A. w Elizówce), із інфраструктурою підтримки підприємництва, участю ринку в реалізації державних програм підтримки фермерства та ін.

Джерело: Львівська Аграрна палата

26-29 | ЖОВТНЯ

В РАМКАХ:
ІнтерАГРО 2020

IT Corner 2020
technologies in action

#точне_землеробство #діджитал #смарт

📍 МВЦ, м. Київ

Джерело: www.interagro.in.ua

Члени Асамблеї Аграрних палат України ознайомилися із досвідом підтримки фермерства від органів місцевої влади Польщі

6-7 березня делегація Асамблеї Аграрних палат України, представник Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України ознайомилися із досвідом підтримки розвитку фермерства на рівні Люблінського воєводства Республіки Польща.

Українська делегація на чолі із головою ААПУ Ігорем Вуйциком, керівниками обласних Аграрних палат відвідали Люблінське воєводське управління (м. Люблін).

Люблінське воєводство є третім за площею воєводством у Польщі. Воєвода є представником Ради Міністрів у воєводстві, виконує обов'язки головуючого об'єднаної урядової адміністрації, зокрема Воєводського інспекторату ветеринарної служби у Любліні. Воєвода також перевіряє законність рішень, прийнятих органами місцевого самоуправління.

Наступна зустріч делегації ААПУ відбулася із керівництвом Замоїського повіту в Люблінському воєводстві.

Староста Замоїського повіту Станіслав Гзжечко розповів представникам ААПУ про організацію діяльності повіту з питань розвитку місцевого самоврядування, напрями співпраці із фермерами для розвитку сільських територій, функції адміністрації, реалізовані розвиткові проекти тощо.

Джерело: Львівська Аграрна палата

МІЖНАРОДНИЙ ПРАКТИЧНИЙ ФОРУМ

POULTRY FARMING

БРОЙЛЕР / НЕСУЧКА

НЕСУЧКА

- Чому збільшується відсоток некондиційного яйця;
- Чи варто вакцинувати птицю від бактеріальних хвороб;
- Патологія органів травлення у птиці: наслідки та способи розв'язання;
- Непрямі ознаки мікотоксикозів у птиці;
- Респіраторні інфекції у стаді;
- Надмірне вибракування курячого яйця через неправильне балансування раціону;
- Вплив неякісного корму на продуктивність птиці.

БРОЙЛЕР

- Непередбачувані збитки через неврегульовану систему мікроклімату в пташнику;
- Проблема вчасної діагностики інфекційних захворювань птиці;
- Способи покращення ефективності відгодівлі бройлера;
- Як не допустити патології кістяка у бройлерів і забезпечити хороший метаболізм кісткової тканини;
- Сучасні способи запобігання мікробного стресу в курей;
- Способи впливу на якість кінцевої продукції.

Генеральний медіапартнер

ПТАХІВНИЦТВО

8-9 КВІТНЯ
2020 РОКУ
м. Львів

вул. листопадового чину, в.
львівський будинок учених

МІЖНАРОДНИЙ ПРАКТИЧНИЙ ФОРУМ **POULTRY FARMING** **ІНДИКІВНИЦТВО**

- Успішні технології вирощування й утримання індиків;
- Господарство, вільне від бактеріальних ускладнень;
- Як оптимізувати витрати на утримання стада;
- Запобігання розвитку кокцидіозу;
- Способи підвищення заплідненості індичих яєць;
- Уникнути спалаху респіраторних інфекцій у стаді;
- Передбачити й не допустити патологію кістяка;
- Які вакцинації будуть ефективними на товарних стадах індиків.

В Україні зазнала змін держкомпенсація на сільськогосподарську техніку

Уряд підтримав проєкт постанови Кабінету Міністрів України “Про внесення змін до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для часткової компенсації вартості сільськогосподарської техніки та обладнання вітчизняного виробництва”. Про це повідомляє пресслужба Мінекономрозвитку.

Державна підтримка надасть доступ с/г виробникам здешевити придбання сільськогосподарської техніки та обладнання вітчизняного виробництва на 25 % та сприятиме оновленню машинно-тракторного парку.

Постановою удосконалюється та уточнюються окремі норми та положення Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для часткової компенсації вартості сільськогосподарської техніки та обладнання вітчизняного виробництва, зокрема в частині: надання можливості сільгосптоваровиробникам отримати компенсацію вартості техніки та обладнання, придбаних у жовтні – листопаді 2019 року за рахунок коштів, передбачених у державному бюджеті на 2020 рік на означені цілі.

Спрямування коштів відбуватиметься через уповноважений банк, що підпише з Мінекономіки Меморандум про загальні засади співробітництва.

Компенсація надаватиметься сільськогосподарським товаровиробникам на безповоротній основі у розмірі 25 відсотків вартості техніки та обладнання (без урахування ПДВ).

Джерело: www.agronews.ua

Уряд вніс зміни до Правил надання довгострокових кредитів індивідуальним сільським забудовникам житла на селі

3 березня 2020 року Кабінет Міністрів України прийняв постанову «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України», яка вносить зміни до Правил надання довгострокових кредитів індивідуальним сільським забудовникам житла на селі.

У зв'язку з зростання цін як на готове житло, так і на будівельні матеріали та послуги збільшено розмір кредиту: – з 300 тис. грн до 400 тис. грн для нового будівництва, – з 150 тис. грн до 250 тис. грн для реконструкції житлового будинку, добудови незавершеного будівництвом житла, – з 200 тис. грн до 300 тис. грн для придбання житла та з 50 тис. грн до 100 тис. грн для спорудження інженерних мереж, підключення їх до існуючих комунікацій

Джерело: www.kmu.gov.ua

Роз'яснення щодо організації робочих процесів під час запобігання поширенню в Україні коронавірусу COVID-19

Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України та Державна служба України з питань праці у зв'язку із прийняттям постанови Кабінетом Міністрів України від 11.03.2020р. № 211 «Про запобігання поширенню на території України коронавірусу COVID-19» та рішення Постійної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій «Про додаткові заходи запобігання поширенню нової коронавірусної інфекції (COVID 19)» Київської міської державної адміністрації (протокол № 9) від 11.03.2020 р. щодо забезпечення недопущення до роботи працівників підприємств та установ з ознаками інфекційного захворювання, інформує про таке.

Частиною першою статті 3 Конституції України визначено, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю.

З метою правильного застосування законодавства про працю під час дії карантинних заходів, звертаємо увагу, що випадки відсторонення працівника від роботи чітко визначені законодавством (стаття 46 Кодексу законів про працю України).

Працівник зобов'язаний дбати про особисту безпеку і здоров'я, а також про безпеку і здоров'я оточуючих людей в процесі виконання будь-яких робіт чи під час перебування на території підприємства. Це визначено в абзаці другому частини першої статті 14 Закону України «Про охорону праці». Працівник несе безпосередню відповідальність за порушення зазначених в частині першій вимог (частина друга статті 14 ЗУ «Про охорону праці»).

З метою недопущення розповсюдження коронавірусної інфекції, збереження життя, здоров'я і забезпечення безпеки працівників та оточуючих людей, у випадку виявлення у працівника первинних ознак захворювання, роботодавцям рекомендується негайно забезпечити направлення такого працівника для медичного огляду та встановлення відповідного діагнозу.

Звертаємо увагу, що відсутність працівника на роботі у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності, хворобою, що підтверджується відповідними документами, не може бути підставою для звільнення чи відсторонення такого працівника. А надання працівником виданого у встановленому порядку листка непрацездатності є підставою для призначення та виплати допомоги по тимчасовій непрацездатності відповідно до статей 22-24, 30-34 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування».

Разом з тим пропонуємо роботодавцям, за можливості, максимально забезпечити використання дистанційної форми праці та (або) гнучкого режиму робочого часу (в т.ч. і для зменшення скупчення людей у “часи пік”), запроваджувати режим роботи на умовах скороченого та неповного робочого часу з урахуванням вимог, визначених законодавством, а також максимально сприяти реалізації права працівників на отримання, за їх проханням, оплачених відпусток та відпусток без збереження заробітної плати, що надаються працівникам в обов'язковому порядку, та відпустки без збереження заробітної плати, які надаються за угодою сторін у порядку, визначеному законодавством.

Рекомендуємо забезпечити працівників антисептичними та дезінфікуючими засобами і проінформувати про профілактичні заходи, розміщені на офіційному сайті Міністерства охорони здоров'я України (<https://moz.gov.ua/koronavirus-2019-ncov>).

Джерело: www.me.gov.ua

Що відноситься до мінімальної держгарантії (крім зарплати): роз'яснює Держпраці

Держпраці у Тернопільській області пояснює, що мінімальними державними гарантіями в оплаті праці є не лише мінімальна заробітна плата, але й норми і гарантії в оплаті праці, які передбачені ч. 1 ст. 12 Закону України «Про оплату праці», а саме:

- норми оплати праці за роботу в надурочний час; у святкові, неробочі та вихідні дні; у нічний час; за час простою, який мав місце не з вини працівника; при виготовленні продукції, що виявилася браком не з вини працівника; працівників молодше вісімнадцяти років, при скороченій тривалості їх щоденної роботи тощо;
- гарантії в оплаті праці для працівників – оплата щорічних відпусток; за час виконання державних обов'язків; для тих, які направляються для підвищення кваліфікації, на обстеження в медичний заклад; для переведених за станом здоров'я на легшу нижче оплачувану роботу; переведених тимчасово на іншу роботу у зв'язку з виробничою необхідністю; для вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років, переведених на легшу роботу; при різних формах виробничого навчання, перекваліфікації або навчання інших спеціальностей; для донорів тощо;
- гарантії та компенсації працівникам в разі переїзду на роботу до іншої місцевості, службових відряджень, роботи у польових умовах тощо.

До інших державних мінімальних гарантії належать всі гарантії, які передбачені Кодексом законів про працю України, Законами «Про відпустки», «Про оплату праці» та іншими.

Джерело: “Дебет-Кредит”

Члени фермерського господарства: коли мають ставати на облік як платники єдиного внеску

Податківці нагадують, що члени фермерського господарства (далі – ФГ), якщо вони не є особами, які підлягають страхуванню на інших підставах, зобов'язані стати на облік у контролюючих органах як платники єдиного внеску.

Ця норма не поширюється на членів ФГ, які є застрахованими особами, тобто є найманими працівниками або фізичними особами – підприємцями.

Обов'язок щодо постановки на облік не поширюється на членів ФГ, які отримують пенсію за віком або є особами з інвалідністю, або досягли віку, встановленого ст. 26 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» і отримують пенсію або соціальну допомогу.

У разі зміни (втрати) членом ФГ статусу застрахованої особи або статусу особи з інвалідністю, або припинення виплати соціальної допомоги, такий член ФГ повинен стати на облік у контролюючому органі як платник єдиного внеску.

Для взяття на облік платником єдиного внеску членам ФГ слід подати до контролюючого органу за місцем проживання заяву про взяття на облік платника єдиного внеску за формою № 12-ЄСВ згідно з додатком 2 до Порядку обліку платників єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 24.11.2014 р. № 1162 (далі – Заява).

Заяву та підтвердні документи стосовно дати набуття членства у ФГ (договір (декларація) про створення сімейного фермерського господарства, статут фермерського господарства, тощо) члени ФГ подають протягом 10 календарних днів після внесення змін до установчих документів ФГ – п. 3 розділу III Порядку №1162. Така Заява повинна бути додатково підписана головою ФГ.

Контролюючий орган наступного робочого дня з дня взяття на облік членів ФГ безоплатно надсилає (вручає) їм повідомлення про взяття на облік за формою №2-ЄСВ згідно з додатком 3 до Порядку № 1162.

Джерело: www.visnuk.com.ua

З 5 березня повідомляти ДПС про прийняття директорів більше не потрібно

Кабінет Міністрів України оприлюднив Постанову від 12.02.2020 р. № 188 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 17 червня 2015 р. №413».

У Постанові № 413 уточнюється, що повідомлення про прийняття працівника на роботу подається власником підприємства, установи, організації або уповноваженим ним органом (особою) чи фізичною особою (крім повідомлення про прийняття на роботу члена виконавчого органу господарського товариства, керівника підприємства, установи, організації) до територіальних органів ДПС за місцем обліку їх як платника ЄСВ за формою згідно з додатком до початку роботи працівника за укладеним трудовим договором одним із таких способів:

- засобами електронного зв'язку з використанням кваліфікованого електронного підпису відповідальних осіб відповідно до вимог законодавства у сфері електронного документообігу та електронних довірчих послуг;
- на паперових носіях разом з копією в електронній формі;
- на паперових носіях, якщо трудові договори укладено не більше ніж із п'ятьма особами.

Повідомленням про прийняття на роботу члена виконавчого органу господарського товариства, керівника підприємства, установи, організації тепер будуть відомості, отримані органами ДПС з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізосіб-підприємців та громадських формувань.

Тобто подавати окреме повідомлення про прийняття на роботу керівника підприємства (установи, організації) не потрібно буде.

Джерело: "Дебет-Кредит"

ДЕРЖАВНА ПРОГРАМА

5.7.9

доступні кредити

www.5-7-9.gov.ua

Call-центр: 15-45

Джерело: www.5-7-9.gov.ua

Оголошення про проведення земельних аукціонів у Львівській області з офіційного веб-сайту Держгеокадастру України

Номер лота	Кадастровий номер	Площа га	Адреса	Цільове призначення	Дата аукціону
47261	4620955300:05:000:0041	6.3500	Львівська область, Городоцький район, Великолюбінська селищна рада	Для індивідуального садівництва	09.04.2020 11:00
47323	4622784200:02:000:0170	12.0000	Львівська область, Жовківський район, Магерівська селищна рада	Для ведення товарного сільськогосподарського виробництва	15.04.2020 10:00
47341	4622783800:01:002:0075	10.7740	Львівська область, Жовківський район, Магерівська селищна рада	Для ведення товарного сільськогосподарського виробництва	15.04.2020 10:00
47344	4622787400:02:002:0007	10.0000	Львівська область, Жовківський район, Магерівська селищна рада	Для ведення товарного сільськогосподарського виробництва	15.04.2020 10:00
47435	4623682600:10:000:0108	18.0003	Львівська область, Пустомитівський район, на території Щирецької селищної ради	Для ведення товарного сільськогосподарського виробництва	16.04.2020 11:00

Джерело: www.land.gov.ua

XVII INTERNATIONAL CONFERENCE

April 22-23, 2020

Джерело: www.ukragroconsult.com

Самовільне зайняття земельної ділянки: коли настає відповідальність

Будь-які дії, направлені на фактичне використання земельної ділянки без оформлення права власності, права постійного користування чи права оренди, є самовільним заняттям земельної ділянки.

Фактичне використання земельної ділянки до завершення процедури її передачі у приватну власність чи користування є самовільним зайняттям земельної ділянки. Про це зазначила колегія суддів Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду, розглянувши касаційну скаргу позивача на судові рішення судів першої та апеляційної інстанцій, якими відмовлено у задоволенні позову підприємства до органів Держгеокадастру про визнання протиправним та скасування припису.

Відмовляючи в задоволенні позову, суд першої інстанції, з яким погодився суд апеляційної інстанції, виходив з того, що підприємство користувалося земельною ділянкою без правовстановлюючих документів. Отже, оскаржуваний припис органів Держгеокадастру винесений відповідно до вимог чинного законодавства.

З такими висновками судів попередніх інстанцій погодився і Верховний Суд. Так, КАС ВС зазначив, що вчинення позивачем дій щодо відведення йому земельної ділянки в оренду та навіть рішення суду у іншій справі, яким відповідного суб'єкта владних повноважень зобов'язано розглянути клопотання про затвердження проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки, **не породжує у позивача права на її використання** до прийняття відповідним органом виконавчої влади чи органом місцевого самоврядування рішення про надання зазначеної земельної ділянки у користування (оренду) та подальше її оформлення у порядку, визначеному, зокрема, Законом України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень».

У касаційній скарзі позивач посилався на наявність судового рішення в іншій справі, яке набрало законної сили, і суд у цій справі погодився, що таке рішення, яке винесене на користь позивача, відповідно до статті 129 Конституції України, є **обов'язковим до виконання**.

Суд зазначив, що **наявність судового рішення, за загальним правилом, не може звільнити особу від обов'язку виконувати положення закону** (щодо належного оформлення права на використання земельної ділянки) **та нести відповідальність за його порушення**. До того ж така особа не позбавлена можливості в подальшому у встановленому законом порядку захищати свої права шляхом стягнення, зокрема, майнової шкоди з винної сторони.

Також суд зазначив, що, відповідно до частини першої статті 206 Земельного кодексу України, використання землі в Україні є платним, а, згідно зі статтею 211 Земельного кодексу України, громадяни та юридичні особи несуть цивільну, адміністративну або кримінальну відповідальність відповідно до законодавства за самовільне зайняття земельних ділянок.

У цій справі Верховний Суд сформулював правову позицію, відповідно до якої будь-які дії, направлені на фактичне використання земельної ділянки без оформлення права приватної власності на земельну ділянку або права постійного користування чи права оренди земельної ділянки в порядку, визначеному, зокрема, Законом України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень», є самовільним заняттям земельної ділянки

Джерело: www.sud.ua

Держгеокадастр проводитиме онлайн-трансляції розпоряджень землями сільськогосподарського призначення

На сайті Держгеокадастру та офіційному каналі Держгеокадастру у YouTube, у режимі реального часу за участі фахівців Головних управлінь Держгеокадастру проводитимуть онлайн-трансляції розпоряджень землями сільськогосподарського призначення. Про це інформують у департаменті агропромислового розвитку Львівської ОДА.

Вже з 11 березня на сайтах Головних управлінь держгеокадастрів в областях у розділі «Онлайн трансляція розпорядження землями с/г призначення» відбудуться перші прямі ефіри. Зазначені трансляції на Львівщині відбуватимуться у вівторки.

Трансляції сприятимуть повноті реалізації стратегії «Кадастр 2.0. Прозорість, доступність, інновації»: населення не лише оперативно інформуватиметься, але і залучатиметься до процесу розгляду клопотань та прийняття рішень стосовно надання, або ж відмови у наданні дозволів на розроблення документації із землеустрою щодо відведення земельних ділянок у власність та користування.

Проте, графік трансляцій може змінюватися з огляду на технічні причини, офіційні свята та вихідні, обсяги навантаження Головних управлінь тощо. Також, напередодні ефіру ГУДи оприлюднюватимуть анонси заходів з переліком запланованих до розгляду номерів клопотань. Після ефірів усі накази реєструватимуть та публікуватимуть відповідні рішення

Джерело: www.land.gov.ua

Особливості підживлення озимих зернових в умовах зміни клімату

Антін Шувар, завідувач відділу рослинництва, канд. с.-г. наук;

Любов Беген, науковий співробітник відділу рослинництва;

Наталія Рудавська, старший науковий співробітник відділу рослинництва, канд. с.-г. наук;

Ганна Дорота, науковий співробітник відділу рослинництва;

Марія Тимків, молодший науковий співробітник відділу рослинництва.

*Інститут сільського господарства Карпатського регіону
НААН*

Анатолій Демчишин, директор Львівської філії ДУ
«Інститут охорони ґрунтів України»

Зміни клімату, які спостерігаємо в останні роки потребують запровадження заходів із зниження їх негативного впливу на продуктивність рослин, коригування окремих елементів технологічного процесу вирощування культур. Потрібен індивідуальний підхід до кожного поля з урахуванням біологічних особливостей сорту та ґрунтово-кліматичних умов зон вирощування.

Одним із найважливіших елементів в технології вирощування озимих зернових культур є весняне підживлення. Підхід до весняних підживлень має бути диференційований з врахуванням типу ґрунту, рівня елементів технології застосованих восени, біологічних особливостей сортів та фактичного стану культур.

Перш за все проводять візуальну оцінку посівів – вирівняність за густотою, фаза розвитку рослин, забарвлення листків, пошкодження рослин шкідниками і хворобами, засміченість бур'янами і на основі цього констатують стан посівів – добрий, задовільний, поганий.

Контроль за станом життєздатності озимих зернових культур на полях області протягом зимового періоду показав, що рослини знаходяться в доброму та задовільному стані, загибель рослин незначна.

Розрізняють три види підживлення озимих зернових культур:

I підживлення – регенераційне. Активізує відростання надземних органів рослин, пошкоджених під час зимівлі, та кореневої системи. Позитивно впливає на формування колосків в колосі.

II підживлення – продуктивне. Сприяє активному наростанню фотосинтетичного потенціалу рослин, формуванню кореневої системи. Підвищує продуктивну куцистість та покращує озерненість колосу.

III підживлення – якісне, позакореневе. Поживні речовини асимілюються через листову поверхню, надходять прямо в колос і зернівку, сприяють підвищеному синтезу білка. Це підживлення ефективно поєднується з обробітком посівів фунгіцидами, інсектицидами та гербіцидами.

Ранньовесняне підживлення азотними добривами дасть можливість отримати в агроценозі в середньому 22 колоски й більше завдяки заповненню верхньої та нижньої частини колоса, які зазвичай через нестачу поживних речовин залишаються недорозвиненими (редукованими).

Друге підживлення необхідно провести на IV-V етапах органогенезу. Воно сприяє кращому росту бічних стебел, які за продуктивністю наближаються до стебел першого порядку. Доза азоту в перше підживлення складає 25-30 % повної дози внесення, а в друге – 50-60 %.

Третє (позакореневе) підживлення азотом доцільно провести у період від початку фази колосіння до наливу зерна (VIII-X етапи), що збільшує тривалість активної діяльності прапорцевого листка і впливає більшою мірою на покращення якості зерна, ніж на врожайність. При цьому вносять решту 15-20 % загальної дози азоту.

Критерієм для визначення дози азотних добрив при першому підживленні (так зване регенераційне) є кількість рослин на одиниці площі і їх розвиток, а ефективний строк в наших умовах – період активного росту протягом 10-15 днів після відновлення вегетації, коефіцієнт використання поживних речовин у цей час найбільший і сприяє кращому розвитку надземної поверхні і кореневої системи. Ранньовесняне підживлення слід проводити на всіх озимих культурах (пшениця, жито, тритікале, ячмінь). З азотних добрив використовувати аміачну селітру, а не сечовину, бо амідна форма азоту може бути токсичною для молодих ослаблених рослин.

У першому підживленні доцільно також враховувати час відновлення весняної вегетації (ЧВВВ) рослин. Тому що залежно від цього, вони по-різному розвиваються: за раннього і звичайного (оптимального) відновлення вегетації інтенсивно продовжується процес куціння і ріст у висоту; пізнього – формується низькорослий зріджений стеблостій, скорочується період утворення елементів продуктивності.

Час весняного відновлення вегетації (ЧВВВ)

- до 1 березня - надраннє;
- 1-14 березня - досить раннє;
- 14-27 березня - раннє;
- 28 березня-2 квітня - середнє;
- 3-10 квітня - пізнє;
- після 10 квітня - досить пізнє.

Отже, у прийнятому співвідношенні поживних речовин дозу азотних добрив за раннього відновлення вегетації рекомендуємо зменшити на 20–25% від розрахункової норми, оптимального – залишити на її рівні, пізнього – збільшити.

Розпочинати підживлення необхідно зразу ж після відновлення вегетації із слабше розвинених посівів (початок кущіння, 3–4 листки), але з нормальною густиною рослин, не менше 350–400 шт./м². Доза добрив залежно від сорту, рівня родючості ґрунту, агротехніки та інших умов може бути N₄₅₋₆₀ (1,3–1,8 ц/га аміачної селітри, не більше 2 ц/га). Завершувати його доцільно на площах з кращим розвитком рослин (3–5 і більше пагонів) і густиною (450–500 шт./м²). Доза добрив N₃₀₋₄₅ (0,9–1,3 ц/га аміачної селітри, до 1,5 ц/га).

За умов пізнього відновлення вегетації (після 1 квітня) проводять перше азотне підживлення на всіх площах озимої пшениці незалежно від стану розвитку рослин.

Перше підживлення слаборозвинених посівів у роки, коли погодні умови відзначаються то потеплінням, то похолоданням можна проводити і **по мерзлоталому ґрунту** за переходу температури через 0⁰C, коли верхній шар його перезволожений і добрива швидко розчиняються та поглинаються ґрунтом. За недостатнього внесення фосфорно-калійних добрив з осені весняне одностороннє підживлення рослин азотними добривами є малоефективним, крім того при поверненні холодів вони можуть викликати пригнічення рослин. Тому слід використовувати азотно-фосфорно-калійне добриво (2,0–2,5 ц/га) або суміш з аміачною селітрою (по 1 ц/га кожного).

При встановленні дуже зріджених посівів озимих із слабким розвитком рослин доцільним буде проведення підсіву чи пересіву.

Слід пам'ятати, що при перших підживленнях для слабких і проблемних посівів необхідний “швидкий” азот у нітратній формі, який буде доступний вже на другий день після застосування. Для цього потрібно використовувати аміачну селітру.

Для добре розкущених та сильних посівів, гарним рішенням буде так званий «довгий азот» у амідній та амонійній формі: найбільш поширеним є карбамід та КАС. Важливо: карбамід ($\text{CO}(\text{NH}_2)_2$) – найбільш концентроване серед твердих азотних добрив. Його варто вносити для підживлення тільки по снігу шаром до 5 см, щоб карбамід одразу розчинився і рівномірно розподілився по верхньому горизонту ґрунту. Якщо внести амідну форму азоту на сухе поле, то азот у вигляді аміаку втрачається. Слід пам'ятати, що амідна форма азоту для кореневого живлення це азот «на завтра», тому карбамід відмінне добрива для полів, де пшениця вже розкущилася. Рекомендуємо використовувати карбамід позакореневим способом при утворенні 3-го міжвузля (лужна реакція розчину), що сприяє швидкому засвоєнню азоту, продовженню періоду активної діяльності прапорцевого листка, покращенню якості та підвищенню маси зернівки.

Якщо озиму пшеницю та ячмінь посіяли на ґрунтах з підвищеною кислотністю, то для підживлення доцільно застосовувати кальцієву селітру ($\text{N} - 26\%$, $\text{Ca} - 16\%$) залежно від розвитку рослин у зазначених вище дозах.

Друге підживлення – продуктивне. Критичним періодом для озимої пшениці по забезпеченню азотом є кінець IV – початок V етапу органогенезу (кінець куціння–початок виходу рослин у трубку), у цей період припиняється утворення пагонів, відбувається диференціація основи колоса, азот сприяє виживанню колосоносних стебел і рослини його використовують у цій фазі найінтенсивніше (40–50% від розрахункової норми). Доза під інтенсивні сорти може складати N_{60-80} (1,8–2,3 ц/га аміачної селітри), напівінтенсивні – N_{30-45} (0,9–1,3 ц/га аміачної селітри). Але норму для цих підживлень необхідно уточнити за даними тканинної діагностики, бо це дозволить економічніше використати мінеральні добрива, тобто згідно потреб рослин.

Наступні підживлення проводити залежно від рівня технології, з врахуванням використання продукції на конкретні цілі, зокрема **третє підживлення озимої пшениці – якісне.** Вносять решту азоту (N_{30-60}) у період від початку фази колосіння до наливу зерна.

Правильний підхід до першого та другого підживлень – запорука підвищення продуктивності посіву, а за умови подальших підживлень сильних та цінних сортів озимої пшениці та жита від стеблуння до молочної стиглості – підвищення якості зерна. У цей період доцільно застосувати позакореневе живлення карбамідом, карбамід-аміачною селітрою (КАС), водорозчинними комплексними добривами, стимуляторами росту у рекомендованих дозах залежно від потреб рослин.

Чим пізніше проведено підживлення, тим менше азот впливає на врожайність і більше на якість.

Зазначені вище підходи до кількості підживлень озимих зернових культур по конкретних фазах розвитку рослин, видів та норм добрив можуть бути закладені у систему підживлень кожного господарства.

Отже, живлення рослин сортів нового покоління можна коригувати, бо це шлях до підвищення врожайності і якості зерна, зменшення собівартості продукції.

ВАЖЛИВО: різні види азотних добрив (селітра, карбамід, КАСи) відрізняються не лише часткою вмісту азоту, а й – формою азоту. Як відомо існує три форми азоту: нітратна (NO_3^-), амонійна або аміачна (NH_4^+) та амідна (NH_2^-) (табл. 1):

NO_3^- – легкодоступна, швидко засвоюється, високорухома в ґрунті, мігрує разом з вологою, легко вимивається;

NH_4^+ – доступна, більш стійка до вимивання, бо адсорбується колоїдним комплексом. Що легший ґрунт і що більші піщинки, то менше поглинається; через 5 хв при листовому внесенні задіяна у синтезі амінокислот, високотоксична;

NH_2^- – доступна лише після процесів амоніфікації та нітрифікації, найкраща форма для позакореневого живлення.

Таблиця 1

Добрива за формою азоту

Назва добрива	Форма азоту		
	Нітратна NO_3^-	Амонійна NH_4^+	Амідна NH_2^-
Аміачна селітра	+	+	
Аміак		+	
Вапняково-аміачна селітра	+	+	
Карбамід (сечовина)			+
Карбамідно-аміачна суміш (КАС)	+	+	+
Сульфат амонію		+	+

За низького вмісту продуктивної вологи в кореневмісному горизонті доступність добрив є низькою. У цьому випадку проводять позакореневе внесення комплексних добрив з макро- та мікроелементами в рідкій формі.

Інша проблема полягає у високому рівні втрат азоту в умовах підвищеної вологості, а також внаслідок дії нітрифікуючих бактерій. На сьогодні американське с.г. відходить від використання комплексних і гранульованих азотних добрив – дедалі популярнішими стають різні види добрив рідких (журнал Агроном №4 2018р.).

При розпилюванні КАС через листя поглинається до 60 %, а решта попадає в ґрунт, де азот стає доступним для кореневої системи.

Застосування сірковмісних, магнієвих та кальцієвмісних добрив забезпечує достовірні прирости врожаю як у роки з раннім, так і пізнім ЧВВВ.

Обробка культур амінокислотами (проліном, аргініном, аспарагіною чи глютаміною), а також олігосахаридами, підсилює захист рослин і їх стійкість до стрес-факторів.

Недоліками позакореневого підживлення є те, що вони не забезпечують залишкового ефекту, їх дія тимчасова, тому застосовувати їх необхідно з певною періодичністю.

Високопродуктивні сорти потребують більше добрив, особливо азотних. В іншому випадку вони поступаються врожайністю й мало переважають білковістю звичайні сорти. Урожай 8 т/га з високим вмістом білка потребує приблизно $N_{180-200}P_{120}K_{120}$.

Сорти багаторічних трав селекції Інституту сільського господарства Карпатського регіону

Леся Байструк-Глодан, *завідувач лабораторії селекції трав, кандидат с.-г. уаук, Інститут сільського господарства Карпатського регіону НААН*

У зоні Передкарпаття, яка характеризується специфічними і складними ґрунтово-кліматичними умовами, основними кормовими культурами є багаторічні бобові та злакові трави. Природні сіножаті і пасовища займають понад третину всіх сільськогосподарських угідь (34 %), а бобові трави становлять у них до 15-20% загальної кількості рослин у травостой. Вони дають цінний і дешевий, високовітамінний, багатий на білок корм за найвищої продуктивності та найбільшого виходу продукції з одиниці площі.

Проблему збільшення виробництва насіння трав і розширення травосіяння можна розв'язати, насамперед, шляхом селекції – створенням високоврожайних за кормовою масою і насінням сортів.

Сортові ресурси кормових культур представлені 495 сортами і гібридами 88 видів, занесених до Державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні в 2020 р. З них найбільшу частку (60 %) складають багаторічні бобові і злакові трави. Переважна кількість сортів (70 %) створена селекціонерами України, що свідчить про високу конкурентну здатність вітчизняної селекції.

Важливою біологічною властивістю багаторічних злакових трав є здатність до кушіння і відростання після скошування та випасання. Від них залежить розмір врожаю і кількість укосів, які можна одержати на пасовищі або сінокосі. Злакові трави засвоюють азот переважно з верхнього шару ґрунту, тому добре розвиваються в сумішках з бобовими.

Найважливішою особливістю дії багаторічних бобових трав на ґрунтову мікрофлору є те, що в ризосфері живуть і розмножуються переважно мікроорганізми, які відзначаються своєю корисною дією. Багаторічні бобові трави можуть щорічно фіксувати від 100 до 400 кг /га азоту. Загальна кількість бактерій в ґрунті збільшується в 1,5 – 2 рази, а кількість азотобактера – в 3-4 рази. Багаторічні бобові трави володіють найбільшою швидкістю асиміляції вуглекислого газу із повітря на одиницю асиміляційної поверхні, в 2-3 рази більшою, ніж у інших груп рослин. Після бобових трав в ґрунті залишається велика кількість коренів та післяжнивних залишків, які є енергетичним матеріалом для життєдіяльності корисних ґрунтових мікроорганізмів.

Із багаторічних трав заслуговують увагу створені сорти в Інституті сільського господарства Карпатського регіону НААН, добре пристосовані до місцевих умов сорти багаторічних бобових і злакових трав та занесені до Державного реєстру

сортів рослин, придатних для поширення в Україні: конюшини лучної Передкарпатська 33, Передкарпатська 6, Трускавчанка, конюшини повзучої Передкарпатська 1, Лішнянська, Східничанка, конюшини гібридної Придністровська, пажитниці багаторічної Дрогобицький 1, Дрогобицький 2, Дрого-бицький 16, Осип та мітлиці білої (велетенська) Галичанка, грястиці збірної Дрогобичанка, Марічка, Бойківчанка, тимофіївки лучної Підгірянка, Дарина, костриці тростинної Смерічка, костриці червоної Говерла, Львів'янка.

Загальний обсяг колекцій багаторічних трав на 2020 рік складає 1085 зразків, з них бобових – 482, злакових – 603.

Паспортизовано 1095 колекційних зразків, з них бобових – 507, злакових – 588.

Передано зразків насіння генофонду у Національне сховище Генетичних ресурсів рослин України 726, з них бобових – 262, злакових – 464.

Рис.1. Пажитниця багаторічна

Аналіз вітчизняного та світового досвіду створення сортів для кормового і газонного призначення свідчить про те, що вимоги до них різні. Тому й роботи по селекції сортів трав для газонів, пасовищ та сіножатей ведуться в кардинально протилежних напрямках. Добрий кормовий сорт характеризується швидким і буйним ростом та здатністю забезпечувати максимальну кількість зеленої маси високої якості (підвищений вміст білка, високу перетравність та поживність). Сорти для газонів, навпаки, мають забезпечувати: швидке проростання насіння і добре укорінення рослин після сівби, високу конкурентну здатність з бур'янами, вегетативне розмноження без утворення насіння, добре кушіння, швидке задерніння поверхні ділянки, повільне відростання після укусів, соковиту, красиву зелень після скошування, мати красиву листову масу, високу стійкість проти хвороб, мінімальний догляд, засухо- і морозостійкість.

Встановлено, що насінна продуктивність різних видів багаторічних трав в другий та наступні роки життя різна. Згідно наших досліджень та літературних даних, одержання стабільних врожаїв насіння можливе протягом довготривалого періоду. Така передумова забезпечується біологічними особливостями різних видів газонних трав.

Сорти газонних трав у переважній більшості використовуються у сумішах з 3–5 видами трав, збалансованих за природними вимогами, відібраних за темпами росту і розвитку, і які різняться за реакціями на фактори стресу. Суміш, що складається з декількох видів трав, краще пристосовується і має більше шансів вижити. Ці принципи беруться за основу відбору сортів трав з урахуванням особливостей довкілля, призначення газону, можливостей догляду.

Три види трав газонного призначення (костриця червона, костриця шорстколиста, пажитниця багаторічна), які ми вивчаємо, характеризуються різною кількістю вегетативних пагонів. О. В. Шкура і Д. Б. Рахметов газонні трави за здатністю до пагоноутворення поділили на три групи: перша – високою здатністю пагоноутворення (понад 10 тис. вегетативних пагонів на 1 м²); друга – середньою здатністю (від 5,0 до 9,9 тис. вегетативних пагонів на 1 м²); третя – з низькою здатністю пагоноутворення (менше ніж 4,9 тис. вегетативних пагонів на 1 м²). Користуючись їхньою класифікацією та даними наших досліджень (четвертий рік життя рослин) костриця червона належить до першої групи – 10135 шт/ м², костриця шорстколиста – до другої групи – 5326 шт/ м² і пажитниця багаторічна – до третьої 863 шт/ м². За кількістю генеративних пагонів спостерігали таку ж тенденцію, на четвертий рік життя костриця червона мала 248 шт/ м², костриця шорстколиста – 207 шт/ м². Найменшу кількість забезпечила пажитниця багаторічна – 64 шт/ м², що пов'язано з біологічними особливостями даного виду.

Найбільшу площу листової поверхні формує костриця червона (26,6 тис м²/га), найменшу пажитниця багаторічна – (18,4 тис м²/га). За кількістю вегетативних пагонів, щільністю травостою, декоративністю (8-9 балів) кращою виявилася костриця червона.

Дещо нижчими показниками пагоноутворення та щільністю травостоїв характеризувалась костриця шорстколиста (7-8 балів). Найнижчу оцінку (5 балів) за щільністю газонного травостою отримала пажитниця багаторічна.

Пажитниця багаторічна за стійкістю до багаторазово скошування і перші два роки займає перше місце. За вегетаційний період можна проводити 5 – 6 разове підкошування. В наступні роки пажитницю багаторічну витісняє костриця червона. Проте, на п'ятий рік життя у костриці червоної накопичується 1438 г/ м² коренів, костриці шорстколистої – 1685 г/м² коренів, у пажитниці багаторічної – 318 г/ м² коренів. За накопичувальною здатністю кореневої маси костриця шорстколиста може створювати травостій з високо витривалістю підвищених навантажень на травостій.

Посіви, в які включений лише один вид, використовуються в деяких випадках: по краях газону, в затінених місцях тощо. Інколи проектується газони, що підкреслюють велич і красу архітектурних споруд, або є основою квіткових композицій. У таких випадках висівають лише одинокі види. Для цього найбільше підходить костриця шорстколиста.

На даний час селекція багаторічних трав в Передкарпатті ведеться у трьох основних напрямках:

- створення ранньостиглих і пізньостиглих сортів для польового травосіяння, які б забезпечували дво-триразове скошування протягом вегетаційного періоду, швидко відросли весною і після скошування, характеризувалися підвищеною насінневою продуктивністю, зимостійкістю і посухостійкістю;
- створення сортів інтенсивного типу, придатних для використання в травосумішках, при створенні культурних пасовищ, зимостійких, які б були довговічні і конкурентноздатні, стійкі до хвороб і шкідників;
- створення сортів придатних для закладки газонів.

До відома аграріїв: стажування у Фінляндії

- **Дати проведення:** 26.04 – 02.05.2020 р.
- **Місце проведення:** Гуйттінен, Фінляндія
- **Крайній термін реєстрації:** 05.04.2020 р.

Наукове стажування для аграріїв проводиться з метою ознайомлення з можливостями автоматизації та застосування інноваційних технологій в аграрній сфері. Стажування буде поєднане з інтенсивним вивченням англійської мови в Західно-Фінляндському Коледжі у мультикультурному середовищі з використанням активних комунікаційних методик та пізнанням культури Скандинавії. За результатами проекту видаються наступні сертифікати: Сертифікат про наукове стажування в ЄС – 120 год (40 год лекторних занять та 80 год самоосвіти). Сертифікат про рівень знання іноземної мови (видається за результатами тестування).

Стажування для аграріїв буде проходити у формі навчальних візитів, саме:

- візити на птахоферму, свиноферму, рибну ферму та інші фермерські господарства міста Гуйттінен;
- візити на сільгосп підприємства регіону;
- зустріч у мерії м. Гуйттінен з представником відділу сільського господарства щодо правового регулювання та практичних аспектів роботи аграрного комплексу.

ШКОЛА З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ. Викладачі: носії мови з США, Великобританії, Австралії та викладачі, які спеціалізуються на викладанні англійської мови як іноземної.

Навчання англійської мови відбувається за двома програмами: Програма середнього рівня (рівень А2-В1) – розрахована для початківців, які володіють базовими знаннями англійської мови, так і для осіб, які володіють англійською мовою на середньому рівні; Програма розмовного курсу «Інтенсив» (рівень В2-С1) – розроблена для осіб, які володіють англійською мовою на рівні вище середнього та бажають вдосконалити свої знання до вільного володіння.

Перед початком навчання проводиться вступне тестування для поділу групи на підгрупи за рівнем знань. До тестування на рівень володіння англійською мовою як іноземною (А2, В1, В2, С1, С2) допускаються усі бажаючі учасники стажування.

Детальна інформація за посиланням: <https://www.iiasc.org/agriculture-april2020/>

Оптові ціни на продукцію (станом на 13.03.2020 р.) (1 кг/грн.)

ПРОДУКТ	мінімальна	середня	максимальна
ПРОДУКЦІЯ РОСЛИННИЦТВА ВІТЧИЗНЯНОГО ВИРОБНИЦТВА			
Капуста білоголова рання	12,00	13,60	15,00
Капуста броколі	15,00	25,00	35,00
Капуста брюссельська	35,00	40,00	45,00
Капуста червоноголова	10,00	10,00	10,00
Картопля стандарт	6,00	7,00	8,00
Морква стандарт	3,00	3,50	4,00
Буряк столовий	5,00	5,00	5,00
Капуста Пекінська	12,00	14,00	16,00
Огірок корнішон	54,00	58,70	65,00
Гарбуз	10,00	15,00	15,00
Редька чорна	6,00	8,00	8,00
Квасоля червона	22,00	33,50	45,00
Цибуля ріпчаста жовта	7,00	7,50	8,00
Селера корінь	15,00	19,00	25,00
Рукола	200,00	225,0	250,00
Салат	65,00	79,20	100,00
Часник	82,00	83,50	85,00
Яблуко Айдаред	7,00	8,50	10,00
Яблуко Чемпіон	10,00	11,00	12,00
Яблуко Ліголь	12,00	13,00	14,00
Яблуко Голден	7,00	11,30	15,00
Яблуко Гала	8,00	9,50	11,00
Яблуко Декоста	10,00	12,00	14,00
ПРОДУКЦІЯ ТВАРИННИЦТВА ВІТЧИЗНЯНОГО ВИРОБНИЦТВА			
Індича печінка	40,00	80,00	80,00
Куряче філе	81,00	85,00	92,00
Щука жив.	110,00	135,00	135,00
Короп жив.	65,00	80,00	95,00

Закупівельні ціни в Україні на 13.03.2020 р.

Середньозважені ціни закупівлі зернових та олійних культур в Україні на умовах СРТ термінали, EXW елеватори, СРТ переробники, FCA, СРТ долар, FOB, DAF.

	СРТ термінал, грн	EXW елеватори, грн	СРТ переробник, грн	FCA, грн	СРТ термінал, дол.США	FOB, дол.США	DAF, дол.США	СIF, дол.США
Віка				2900				
Висівки пшеничні				2900				
Гірчиця	11100							
Горох	6500	5775		6438				
Гречка			14500					
Жито 2 клас		6900						
Жито 3 клас								220
Кукурудза	4893	4383	4683	4206	165	170	160	
Льон	11000			10618				
Люпин				6500				
Макуха соєва								300
Нут		10000						
Овес		4150						
Олія соняшникова		18100		15600				700
Просо	8400	7000		7375				
Пшениця 2 клас	5720	5221	5440		190	202		
Пшениця 3 клас	5692	5198	5350		190	200		
пшениця 4 клас	5563	5023	5200	4800	186			
пшениця 6 клас				4692				
Ріпак з ГМО	10350				365			
Соєва олія							680	
Соняшник	9800	8970	9367	8356				
Сорго біле	4600	3600		4164				
Сорго червоне		3650		4200				

Джерело: www.graintrade.com.ua

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ ВИДАННЯ:

МУЗИКА П.М. – ГО “ЛЬВІВСЬКА АГРАРНА ПАЛАТА” (ГОЛОВА РЕДКОЛЕГІЇ); **СТЕФАНИШИН І.М.** – ТОВ “РСР “ШУВАР” (ЗАСТ. ГОЛОВИ РЕДКОЛЕГІЇ); **ВУЙЦИК І.М.** – ГО “ЛЬВІВСЬКА АГРАРНА ПАЛАТА”; **ПАНЬКІВ І.Я.** – БО “ЛЬВІВСЬКА АГРАРНА ДОРАДЧА СЛУЖБА”; **ДОМАНСЬКИЙ.А.Я.** – ГО “ЛЬВІВСЬКА АГРАРНА ПАЛАТА”; **СОЛОМОНКО Д.О.** – ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ ТА БІОТЕХНОЛОГІЙ ІМЕНІ С.З. ГЖИЦЬКОГО (ВИПУСКОВИЙ РЕДАКТОР).

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: М. ЛЬВІВ, ВУЛ. ЗАЛІЗНИЧНА, 16, 2-Й ПОВ., ТЕЛ./Ф. +38 (032) 294-84-03, +38(067) 803-60-32. ПЕРІОДИЧНІСТЬ ВИДАННЯ: ДВА РАЗИ НА МІСЯЦЬ .
ПОБАЖАННЯ ТА ЗАУВАЖЕННЯ ДО ЗМІСТУ ЕЛЕКТРОННОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО БЮЛЕТЕНЯ «ВІСНИК АГРОФОРУМ» ПРОСИМО НАДСИЛАТИ НА Е-MAIL:

LIVVAGRI@GMAIL.COM